

100.0130
30.
30.
710
Delavec in podjetje.

[Hoddele in Jan 1933]

Zadnjiš goverili o podružabljenju nasplošne. Sedaj o tem, kako bi delavci zadobili v podjetju odločilen vpliv.

O razmerje delavca do podjetja nasplošne:

Pravišna plaša ^{vli} nemogoča; zlasti nemogoča sproti

Nekaj lahko dobi delavec v obliki deleža na dobičku.

To ostaja med letom v podjetju ^Fzate ima delavec pravico vpogleda ~~xxxx~~ v upravo in ~~xxx~~ pravico vpliva nanja.

To ni vse. ^{Tudi} ~~da~~ dobiček, ki ostaja v podjetju je pridobljen ~~tudi~~ z delom. Torej gre ~~xxx~~ delavcu pravica do podjetja. Čim dalj služi delavec v podjetju - tem več pravice ima do njega. (To ~~enako~~ deli in delstvo)

Zate: Delavci ki se odslužili neke določene dobe pravice do odpravnine, kakšni delavci /n.pr. 2,3 leta/ se združijo v zadruga in tej se en del dobička dodeli v obliki novih delnic. Te se, od leta do leta množijo in tako raste vpliv delavcev na podjetje.

Vzagejni pomen tega razvoja. ^{Vprašaj ali' uz' ni pobleh' delih' ali' individualnih ali' pa ti' zije ne posuši' delnigi' te' vseh' vrhli'}

Kdar gre drugam dobi odpravnino, to lahko drugje vložiti.

Na ta način bi delavci lahko pelagoma v podjetjih prevladali brez revolucije.

Vendar vse to ne pozni še socializacije.

W

Delavec in podjetje.

I.V menjalnem gospodarstvu, kjer dela vsak vsaj načel-
lno, kar hoče in kupuje, kar hoče, se mezde in plače nujno dolo-
čajo po tržnih razmerah. *Najbolj delovni moči so tu produkti, ki jih proizvede, katero ne drugo.* Ponudba in povpraševanje/. Podjetnik
vzame delavca, ki je cenejši, delavec gre tja delat, kjer več ozi-
roma boljše zasluži.

~~Pravična plača delavca je večja od plače delodajalca. Delodajalec mora plačati delavcu vsaj toliko, kolikor je vrednost njegovega dela.~~

~~Produkti, ki jih proizvede delavec, so vrednejši od plače, ki jo prejme. Delodajalec mora plačati delavcu vsaj toliko, kolikor je vrednost njegovega dela.~~

največkrat

Delodajalec/ne ve sproti, kako bo svoje produkte prodal

za plača delavce raje nekoliko nižje. Del "pravične" mezde ali
ki je plača delavca raje nekoliko nižje. plače pridrži v podjetju. Uspeh se pokaže šele ob zaključku po-
slovnega leta v obliki dobička. *delodajalec.*

~~Mimogrede pripomniti, da se delo sploh ne da pravično
plačati, ker je vsakemu človeku drugače v breme. Pa tudi sicer,
daje delo le produkte, ne pa njihove menjalne vrednosti. Zato
ni glavno "pravična mezda", marveč taka mezda, ki delavcu omo-
goča vsaj kolikor toliko človeka dostojno in njegovemu stanu
primerno življenje, zanj in za družino.~~

Če ostaja delavčev zaslužek v podjetju - ima delavec
očitno pravico do udeležbe v odstvu in upravi podjetja.
uspeh in dobiček
Drugače bo podjetnik dobiček zatajil. - Daljša pravica: Udeležba
na dobičku. Če je dobiček nastal ob sodelovanju delavca in bi
ga brez delavcev ne bilo, potem ga morajo biti delavci deležni.

Nekaj rizike bo tudi delavec moral vedno nositi.

Gre pa za to, da ne bi nosil vsega rizika kot ga danes dejjansko nosi. Plačo dobiva /radi konkurence^{K. Veljko & vanes} po pogojih v najslabših, naj-
bolj nerentabilnih podjetjih. Ves dobiček boljših podjetij ostaja kapitalistu. V času slabe konjunktore nosi posledice ^{zopet} zopet delavec.
Neomejeno dolžanje mezd po konkurenčnih pogojih povzroča, da se
moredajne za vse samske mezde.

V vseh teh pogledih potreba priukernih prisilnih ukrepov.

X.